

มองต่างมุม ว่าด้วย "ครูแนะแนว" ร.ร.มัธยมฯ

วิรุณ ตั้งเจริญ

อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

"ได้กระด้างมัธยมศึกษาดอนปลายจำนวนมากยังไม่จืดหมายในชีวิต ยังไม่รู้ว่าจะตัวเองชอบหรือถนัดอะไร บางคนเลือกเรียนเพราะพ่อแม่ให้เรียน เพราะสังคมชื่นชม หรือเลือกเรียนเพราะตามเพื่อน เรียนเพราะไม่รู้จะเรียนอะไร สอบๆ ให้ได้ก่อน ซึ่งสภาพเหล่านี้ยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง เมื่อเด็กเข้าสู่รั้วมหาวิทยาลัยก็ไม่มีความสุขในการเรียน ซึ่งสาเหตุหนึ่งเกิดจากระบบแนะแนวในโรงเรียนมีปัญหา ครูแนะแนวอ่อนแอทั้งประเทศ ไม่ได้ทำให้นักเรียนรู้จักตัวเอง จึงส่งผลถึงการก้าวขึ้นสู่การเรียนในระดับมหาวิทยาลัย สอบได้แล้วเรียนไม่ได้ เพราะไม่ชอบ บางคนจึงถูกรีไทร์

"ครูแนะแนวในโรงเรียนไม่ว่าจะจบการศึกษาทางด้านการแนะแนว หรือบางคนอาจจะไม่จบการศึกษาทางด้านการแนะแนว แต่ถ้าหากทำความเข้าใจเด็กในแง่บุคคล หรือในภาพรวมของเด็กได้ ตลอดจนถึงได้ติดตามการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา อาชีพ และสังคมอย่างใกล้ชิด มีความตื่นตัวเรียนรู้ตลอดเวลาและมีความเป็นครูอยู่ในตัวแล้ว ก็สามารถเป็นครูแนะแนวที่ดีได้ โดยสามารถเข้าสู่การอบรมในหลักสูตรแนะแนวของมหาวิทยาลัยที่มีการเรียนการสอนด้านการแนะแนวทางการศึกษาก็ได้

"โดยหลักการแนะแนวต้องสามารถแนะแนวเด็กในภาพรวม เป็นกลุ่ม หรือแม้กระทั่งเป็นบุคคลได้ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการศึกษาต่อ การเข้าสู่เส้นทางอาชีพต่างๆ รวมถึงชีวิตส่วนตัวเด็ก ครูแนะแนวต้องพร้อมที่จะให้คำแนะนำและคำปรึกษา เป็นที่พึ่งของเด็กได้ ยกตัวอย่างเด็กบางคนมีความถนัดในวิชาชีววิทยา และขณะเดียวกันก็ถนัดทางด้านภาษาด้วย ในบริบทที่เด็กเป็นอยู่ครูต้องสามารถแนะแนวชี้แนะความเหมาะสมว่า เด็กสามารถก้าวเข้าสู่เส้นทางอาชีพไหนบ้าง หรือบางคนชอบเรียนและถนัดทางศิลปะ ก็ต้องสามารถพูดคุยและแนะแนวเด็กได้ว่าศิลปะนั้นจะเป็นศิลปิน หรือเป็นดีไซเนอร์ หรือทำงานด้านการออกแบบ ไม่ใช่เด็กชอบและถนัดศิลปะก็จะให้เด็กเป็นศิลปินเพียงอย่างเดียว

"ถ้าครูแนะแนวในโรงเรียนมีความรอบรู้ และติดตามข้อมูลการศึกษาอย่างต่อเนื่อง จะรู้การเปลี่ยนแปลงของการสอบแข่งขัน จะสามารถแนะนำเด็กได้ เพราะมีข้อมูล ซึ่งทุกวันนี้การสอบตรงกับทางมหาวิทยาลัยมีมากขึ้น ครูแนะแนวต้องมีความรู้มีข้อมูลมากเพียงพอที่จะแนะนำเด็กได้ แต่ทุกวันนี้ครูแนะแนวไม่ได้ติดตามข่าวสารข้อมูลมากนัก การสอบแต่ละครั้งจะเห็นว่าเด็กจะต้องวิ่งวนสอบที่นั่นที่นี้มากมาย วนวายสับสน เกิดความโกลาหลมาก เพราะครูแนะแนวไม่มีข้อมูลที่ชัดเจนว่าหากเด็กคนนี้ตั้งใจอยากเรียนในคณะที่มหาวิทยาลัยรับตรง ควรไปที่ไหนบ้าง นอกจากนั้นอยากเห็นครูแนะแนวทำงานเชื่อมต่อกับครูที่ปรึกษาของนักเรียน และทำหน้าที่เชื่อมต่อกับนักเรียนได้"

สมเกียรติ ขอบผล

รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

"เราต้องเข้าใจโครงสร้างประชากรก่อนว่า การออกกลางคันหรือไม่จบการศึกษาของเด็กนั้น เกิดจากหลายสาเหตุ ทั้งจากเด็กต้องย้ายถิ่นตามครอบครัว พ่อแม่ ผู้ปกครอง ความยากจน ด้อยโอกาส และบานปลายไปจนถึงการไม่สำเร็จในการเรียนในที่สุด ฉะนั้น จึงไม่ได้เกิดจากระบบครูแนะแนวเพียงอย่างเดียว เพราะครูแนะแนวดูเพียงรอยต่อทางการศึกษา" อย่างไรก็ตาม ขณะนี้ทางสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้ดำเนินการลึกซึ้งมากกว่าครูแนะแนว โดยจัดให้ครูหนึ่งคนดูแลเด็กนักเรียน 20 คน ซึ่งจะทำให้ดูแลเด็กได้ลึกซึ้งขึ้น ขณะที่การแนะแนวจะทำเพียงครั้งคราว เป็นช่วงๆ เท่านั้น ซึ่งถ้าระบบดังกล่าวมีความเข้มแข็งโรงเรียนก็จะไม่มีปัญหาเหล่านี้" ส่วนที่ว่าเมื่อ สพฐ.ทำระบบดังกล่าวซึ่งลึกซึ้งกว่าระบบครูแนะแนวแล้ว แต่ทำไมยังมีนักเรียนออกกลางคันนั้น ก็อย่างที่บอกว่าจะต้องเข้าใจโครงสร้างประชากรก่อนว่าการออกกลางคันของเด็กเกิดจากหลายสาเหตุ อีกทั้งเราได้ขยายโอกาสทางการศึกษามากขึ้น ทำให้เกิดความหลากหลายของกลุ่มเด็ก คือมีเด็กด้อยโอกาส และยากจนเข้าสู่การศึกษามากขึ้น ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งทำให้เด็กไม่อาจเรียนต่อจนจบได้ แต่ขณะนี้ทาง สพฐ.ก็พยายามดูแลแก้ไขกันอยู่"